

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

**2025-YIL APREL.
NAVBATDAN TASHQARI SON**

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 818 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 28-fevraldagi
333/5-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

ПРИНЦИПЫ ПЕРЕХОДА УЗБЕКИСТАНА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ, СУЩЕСТВУЮЩИЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ	12
Набиев Дилмурод Хамидуллаевич	
YaSHIL TEXNOLOGIYaLAR VA RAQAMLASH TIRISH TA'SIRIDA MEHNAT BOZORINING TRANSFORMASIYASI	19
Abduraxmanov Kalandar Xo'jaevich	
РОЛЬ ТВОРЧЕСКОГО ТРУДА В ПОВЫШЕНИИ ЕГО ЭФФЕКТИВНОСТИ	26
Гулямов Саидахор Саидахмедович, Икрамов Мурат Акромович, Очилов Акрам Одilovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASH MAQSADIDA "YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH ZARURATI	33
O.X. Hamidov, D.Sh. Yavmutov	
ESG-ИНСТРУМЕНТАРИЙ КАК ФАКТОР УСИЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ	38
Татьяна Юрьевна Анопоченко, Сергей Вадимович Ревунов, Роман Вадимович Ревунов	
TRANSITION OF RUSSIAN REGIONS TO A CLOSED-LOOP ECONOMY	49
Nikonov Sergey Mikhailovich, Ochilov Akram Odilovich, Filipenko Alexander Alexandrovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA TUZILISHI	53
Navruz-Zoda Baxtiyor Negmatovich	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА КАК ДРАЙВЕР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЫНКА ТРУДА И МОДЕРНИЗАЦИИ РАБОЧИХ МЕСТ В УЗБЕКИСТАНЕ	59
Зокирова Нодира Каландаровна	
KREATIV IQTISODIYOT VA UNING INDUSTRIYA TURLARINING NAZARIY MASALALARI	64
Mamayunus Pardaev, Obid Pardaev, Akram Ochilov	
EKOLOGIK OMILLARNI HISOBGA OLGAN HOLDA BARQAROR IQTISODIY O'SISHDA ERISHISH	73
Saidov Muhammadali Hakimovich, Ochilov Akram Odilovich, Esanbekov Diyorbek Mirzabek o'g'li	
INNOVATION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARI KOOPERASIYASINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	81
Raxmatulla Ergashev	
KARTOSHA MOSLANUVCHAN NAVLARI TURLI EKISH MUDDATLARI VA MULCHALASHLARDA HOSILDORLIGI HAMDA IQTISODIY SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI	86
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Toshpulatova Surayo Tulqin qizi, Ismayilov Alisher Isroilovich	
YASHIL IQTISODIYOT – INNOVATSION RIVOJLANISHNING KALITI	90
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, Usmonov Murodjon Dusmurot o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ «ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ» В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	93
Сайёра Насимовна Хамраева	
SABZAVOT (SHIRIN) MAKKAJO'XORI AJRATILGAN MOSLANUVCHAN NAV-DURAGAYLARINI ASOSIY VA TAKRORIY EKINLAR SIFATIDA TURLI MUDDATLARDA YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	97
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Nurillaev Ilhom Xolbek o'g'li, Jabborov Botir Shukurovich	
ZAMONAVIY BOZOR MUNOSABATLARIDA SAVDONI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY JIHATLARI	101
Ivatov Irisbek	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	105
Yadgarov Akram Akbarovich, Abdiyeva Flora Botir qizi	
GREEN ECONOMY: GLOBAL PERSPECTIVE AND UZBEKISTAN'S PATH	110
Dilmurod Mirza-Akhmedovich Rasulev, Dildorakhon Ulugbek kizi Shomuradova	

OLIY TA'LIM XIZMATLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TARG'IB QILISH BO'YICHA XORIJ TAJRIBASI	113
Musayev Bekjon Shukurillayevich	
TURIZM INDUSTRIYASINI BARQAROR STRATEGIK RIVOJLANTIRISHDA QO'LLANILADIGAN USULLAR TAHLILI	116
Turdibekov Xasan Ibragimovich	
ЗЕЛЁНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ И ФАКТОРЫ ЕГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	120
Орипов Ильхом Абдуллаевич	
Перспективы развития цифровой трансформации в Республике Узбекистан	128
Мусабеков Джорабек Хакимджанович, Воронин Сергей Александрович	
YASHIL IQTISODIYOT – BARQAROR RIVOJLANISHNING MUHIM OMILI SIFATIDA.....	133
G.Erkayeva	
Barqaror ish o'rinlarini yaratishda yashil iqtisodiyotning o'rni	138
Qo'chqorov G'aybulla Fayzullayevich, Qo'ziyeva Shaxnoza Bozor qizi	
ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ	141
Фазлитдин Бахадиорович Аминов	
RESPUBLIKADA EKOLOGIK TOZA MAHSULOT YETISHTIRISH ASOSIDA ELEKTRON SAVDONI RIVOJLANTIRISH	145
Q. J. Mirzayev, F. F. Ulug'murodov	
Qoraqalpog'istonda sanoatni restruktizatsiyalash va yashil iqtisodiyotni rivojlantirish: muammolar, istiqbollar va statistik tahlillar	150
Abipova Gulmira Salavatdinovna	
CHORVACHILIK XO'JALIKLARINI RIVOJLANTIRISHDA AGLOMERATSIYANING AHAMIYATI.....	153
Xusainov Oybek Jabborovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA STRATEGIYASINING KOMPANIYA UCHUN AHAMIYATI.....	156
Ergashev Toxir Kurbanovich, Toxirova Nigora Zokirjon qizi	
CHORVACHILIK KLASSTERLARI VA AGLOMERATSION RIVOJLANISH: O'ZARO TA'SIR VA SYNERGIYALAR	161
Xusainov Oybek Jabborovich	
HUDUDLARNING INNOVATSIYON SALOHİYATINI BAHOLASH	165
J.A. Ismatullayev, A. Do'lanov	
СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	171
Нафасов Тохиржон, Г. П. Эркаева	
Mamlakatimizda ishsizlikni kamaytirishga qaratilgan islohotlar.....	174
Djurayev Olimjon Narkulovich	
USE OF THE ADVANCED EXPERIENCE OF FOREIGN COUNTRIES OF FARMING AND HOUSEHOLDS	178
Ochilova Nargiza Akramovna	
SHAHAR AGLOMERATSIYALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	181
Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
IQTISODIY O'SISHDA MEHNAT MIGRATSIYASINING AHAMIYATI.....	184
Djurayev Olimjon Narkulovich, Saidakbarov Jamshid Ne'matullo o'g'li	
TURIZMNIDA RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH	189
Qosimov Jahongir	
РЫНОК ГОСТИНИЧНЫХ УСЛУГ В ТУРИЗМЕ В УСЛОВИЯХ ДИВЕРСИФИКАЦИИ И ДЕМОКРАТИЗАЦИИ ГОСТИНИЧНОЙ ИНДУСТРИИ	192
Ташмаматов Садирдин Нажмиддинович	

O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN KADRLAR MALAKASINI OSHIRISHDA DUAL TA'LIMDAN FOYDALANISHNI BOSHQARISH	196
Ochilov Akram Odilovich, Xamidova Mo'tabarxon Abdumalik qizi	
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA AUTSORSING XIZMATLARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	201
Nasiba Ergasheva	
KORXONALARDA XODIMLARNI BOSHQARISHNING ASOSIY TAMOIYILLARI	207
Djurayev Olimjon Narkulovich, Nurullayeva Vazira O'ktamovna	
ЗЕЛЁНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ПЕРСПЕКТИВЫ И РИСКИ	211
Номазов Бахром Бобомуродович	
ИНТЕГРАЦИЯ ПРИНЦИПОВ ESG В ФИНАНСОВУЮ СФЕРУ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	215
Алимова Азиза Шерзатовна	
THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TECHNOLOGIES ON MANAGEMENT	219
Ergashev Tokhir Kurbanovich, Tohirova Nigora Zokirjon kizi	
O'ZBEKISTONNING "YASHIL IQTISODIYOT STRATEGIYASI"NI AMALGA OSHIRISHNING ZARURIYATI VA ISTIQBOLLARI	224
Ergasheva Nazira Muratovna, Soyibov Mirjon Bekjonovich	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ УСЛУГ СОЦИАЛЬНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ, ВЛИЯЮЩИХ НА ПОВЫШЕНИЕ УРОВНЯ И КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	227
Алимова Муниса Юлчиевна	
РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЕЁ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЗНАЧИМОСТИ.....	232
Расулов Нозимжон Набиджонович	
AGLOMERATSIYA VA IQTISODIY O'SISH: SABAB-OQIBAT ALOQASI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA)	236
Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
KORXONALARNING SOLIQ IDORALARIDA HISOBGA OLINISHIDAN HOSIL BO'LGAN ORTIQCHA TO'LOVLARINI BOJXONA TO'LOVLARIDA HISOBGA OLISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	239
Boykabilov Bahodir Mustafaevich	
UZOQ MUDDATLI AKTIVLARGA INVESTITSİYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISHNING AHAMIYATI	242
Egamberdiyeva Salima Rayimovna, Bozorov Yashnarbek Xayrulla o'g'li	
ORGANIK QISHLOQ XO'JALIGIDA "IXTISOSLASHTIRILGAN AGROKOOPERATIV" TASHKIL ETISH ORQALI TA'MINOT ZANJIRI BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH.....	248
Amirqulov Shuxrat Olimovich	
MAMLAKATIMIZDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIIYAVIY RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHI UCHUN ZAMONAVIY HUQUQIY ASOSLARI.....	254
Xayriddinov Shuxrat Botirovich	
TURIZMNING MADANIY-TARIXIY RESURSLARI: ASOSIY TUSHUNCHALAR VA TAMOIYILLAR	258
Ruzmanov Dilshod Usmanovich	
BARQAROR TURIZM DESTINATSIYALARINING SIG'IMINI BAHOLASH METODIKASI.....	262
Ibroximov Nodirbek Xasanovich	
ВОЗОБНОВЛЯЕМЫЕ ИСТОЧНИКИ ЭНЕРГИИ КАК ОСНОВА ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ	266
Хусаинов Равшан Рахимович	
ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ МАРКЕТИНГ И ПОВЕДЕНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ.....	272
Раимова Муборак Джураевна	
"YASHIL IQTISODIYOT"NING ASOSIY XUSUSIYATLARI	276
Djumayev Asqar Xaydarovich	

RAQAMLI MARKETINGNING ISTE'MOLCHI XULQ-ATVORIGA TA'SIRI.....	281
Raimova Muborak Jurayevna, Dilmurodov O'tkir	
HUDUDNING IJTIMOIIY-IQTISODIY SALOHİYATINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	287
SH.A. Buriyev	
SAVDO XIZMATLARINING ASOSIY FAOLIYAT KO'RSATKICHLARI TIZIMINI BAHOLASH.....	291
Muxamedova Aziza Ravshanovna	
YASHIL IQTISODIYOT VA GLOBAL IQLIM O'ZGARISHI: YASHIL IQTISODIYOTNING IQLIM O'ZGARISHINI YENGISHDAGI O'RNI VA GLOBAL HAMKORLIK.....	295
Usmonov Murodjon Xolmurod o'g'li, Ulug'bek Eshmaxmatov	
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ МЕХАНИЗМА НАЛОГОВОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ НА ПРИМЕРЕ УЗБЕКИСТАНА.....	299
Абдулов Дамир Рустамович	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH ISTIQBOLLARI	305
Yuldashev Shamsiddin Qiyamiddinovich, Boliyeva Baxora Farxodovna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА: КОНЦЕПЦИИ, ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ.....	308
Туляганова Шахноза Самукджановна	
O'TA ERTAGI TARVUZNING HIMOYALANGAN JOYLAR UCHUN MOSLANUVCHAN NAV VA DURAGAYLARINI AJRATISH, ULARNI TURLI O'G'IT ME'YORLARIDA HOSILDORLIGI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	311
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Amirov Xamidulla Suyunovich, Umirova Durdona Muqum qizi	
ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПЛОДООВОЩНОЙ ОТРАСЛИ В УЗБЕКИСТАНЕ	315
Уралов Элшод, Вельм М.В.	
DEVELOPMENT STRATEGY AS A MODEL OF PROGRESS IN HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN.....	320
Abdiev Alimardon	
ОСОБЕННОСТИ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ СЕКТОРА ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ И РАЗВИТИЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦИАЛА.....	322
Мухаммадбобур Салимов	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK FAOLIYATI RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	326
Suyunov Jabbor Mahmudovich	
"SALOHİYAT" TUSHUNCHASINING MAZMUNI VA IQTISODIY-IJTIMOIIY MOHIYATI.....	331
Zoirov G'olibjon Toshtemir o'g'li	
DAVLAT BOSHQARUVIDA SUN'IY INTELLEKTDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI	334
Salimov Muhammadbobur Qodir o'g'li	
O'QUV JARAYONLARINI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	337
Tilakov Sherzod	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING XALQARO TAMOYILLARI ASOSIDA BOSHQARUV SIFATINI OSHIRISHDA YASHIL IQTISODIYOTNING AHAMIYATI.....	340
Sattarov Umirzoq, Ro'ziev Zafar Ikromovich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA SANOAT XOM ASHYOLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH TENDENSIYALARI.....	343
Xazratov Sarvar Ibragimovich	
YURTIMIZDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA KADRLAR TAYYORLASHNING ZAMONAVIIY TENDENSIYALARI	348
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, O'rinov Diyorbek Xolmo'min o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATI O'QUV MARKAZLARI VA KURSLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	353
Tilakov Sherzod Akbarovich	

SANOAT KORXONALARIDA MAHSULOT ISHLAB CHIQRARISH VA SOTISH SIFATI HAMDA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA XODIMLARNI BOSHQARISH YO'NALISHLARI.....	357
Ochilov Akram Odilovich, Ziyodullayeva Marjona Alisher qizi	
OMMAVIY TADBIRLAR YORDAMIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH: O'ZBEKISTON VA XALQARO TAJRIBA.....	360
Ibragimov Sardorbek Xusanovich	
Анализ цифровой трансформации и её влияния на привлечение инвестиций в регионы Узбекистана.....	365
Рахмонова Дурдона Хасан кизи	
Korxona moliyaviy salohiyatini baholashning statistik tahlili.....	370
M.O. Musurmonova	
DIRECTIONS FOR IMPROVING THE FINANCIAL MANAGEMENT SYSTEM OF THE BANKING SYSTEM OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	377
Kadirov Lutfulla Khalimovich	
PROBLEMS OF EMPLOYMENT IN THE LABOR MARKET OF UZBEKISTAN AND STRATEGIC DIRECTIONS FOR THEIR SOLUTION.....	381
Sharopov Temirmalik Rustam o'g'li	
"YASHIL" IQTISODIYOT TAMOIYILLARI ORQALI QASHQADARYO VILOYATI SANOAT KOMPLEKSINI TAKOMILLASHTIRISH	385
U.Shukurov	
FOREIGN EXPERIENCES IN ATTRACTING INVESTMENTS IN SERVICE INDUSTRIES	390
Hazratkulov Shahboz Boboqul ogli	
YASHIL IQTISODIYOTDA TA'LIMNING ROLI.....	394
Babayeva Lola Ibragimovna	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNING RIVOJLANISHI UCHUN DAVLAT TOMONIDAN YARATILAYOTGAN IMKONIYATLAR.....	398
Xudoyorov Azizbek Avaz o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TA'LIM SIFATINI YAXSHILASHNING XORIY TAJRIBASI.....	404
Safarov Sh. S.	
IJTIMOIIY MENEJMENTDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA: XALQARO TAJRIBA VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA JORIY ETISH ISTIQBOLLARI.....	408
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, Davronova Farangiz	
«ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ФИНАНСОВЫЙ КОНТРОЛЬ: КАЗНАЧЕЙСКИЙ КОНТРОЛЬ В БЮДЖЕТНОМ ПРОЦЕССЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЕГО РАЗВИТИЯ»	415
Файзуллаева Зилола Равшановна, Д.Х. Пулатов	
YANGI O'ZBEKISTONDA YASHIL RAQAMLI IQTISODIYOTGA O'TISHNING ASOSIY JIHATLARI.....	421
Urozova Shaxlo Hasan qizi, Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH MASALALARI: XALQARO TAJRIBA VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA JORIY ETISH ISTIQBOLLARI	427
Safarov Shoxrux Sattor o'g'li	
PROSPECTS FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF HUMAN RESOURCES IN UZBEKISTAN.....	431
Alimardonova Gulfizoda Alimardon kizi	
QISHLOQ XO'JALIGIDA KAPITAL QO'YILMALAR HISOBINI TO'G'RI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATI.....	434
Egamberdiyeva Salima Rayimovna	
QASHQADARYO VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA ISTIQBOLLARI.....	441
Berdimurodova Farzona Bahodir qizi, Sh. Xolliyev	
SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BIZNES VA IQTISODIYOTDAGI ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	446
Davronova Farangiz Ilhom qizi	

ZAMONAVIY RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA PUL VA BANK TIZIMLARINI TASHKIL ETISHNING ISTIQBOLLARI HAMDA AHAMIYATI	452
Axtamova Ozoda Ulug'bek qizi, Cho'liyeva Gulsanam Yulchi qizi, G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTI: TARKIBIY O'ZGARISHLARNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI	460
N. Qo'ziboyeva	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI TARKIBIY O'ZGARISHLAR ORQALI RIVOJLANTIRISHNING ZARURATI.....	466
Vayskulov Ramazon Alisher o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATIDA TURIZM KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY INTEGRATSIYA.....	470
Xushvaqtov Ramziddin	
ILMIY SALOHİYAT VA OLIY TA'LIM SIFATINING UZVIY BOG'LIQLIGI: TAHLIL VA TAVSIYALAR	476
Muratov A'zam Alisher o'g'li, Ochilov Akram Odilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: GREEN CREDIT	480
Eshtemirova Ma'rifat Akram qizi, Kabilova Shaxnoza Jurayevna	
DEHQON XO'JALIGI MAHSULOTLARI NARXLARINING DINAMIKASI VA BOZOR MUVOZANATI MODELLARINI QO'RISH.	483
Ergashov Yashnarbek Istamovich	
The Role of Renewable Energy in the Green Economy.....	488
Khudoyberdiyeva Olima, Yakhshikulova Mokhinur	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish: asosiy muammolar va imkoniyatlar	494
Jumanazarov Asilbek Utkirbek o'g'li, Ulug'bek Eshmaxmatov	
SANOAT KORXONALARINING RAQOBAT USTUNLIGI ORQALI BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASH OMILLARI	498
Ro'ziqulov Jamshid Ulug'bek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INSON RESURLARINI BOSHQARISH SIYOSATINING ZAMONAVIY TRENDLARI HAMDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI.....	504
Shodiyev Jahongir	
YASHIL IQTISODIYOT: O'ZBEKISTONNING BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	509
Babayeva Lola Ibragimovna, Sh. S. Sa'dullayev	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA MAHSULOTLAR INTENSIV RIVOJLANISHINI TA'MINLASH JARAYONLARI	512
Saburov Jumanazar Salievich	
SUG'URTA XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI VA MEXANIZMLARI.....	516
E.Sobirov	
"YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH ORQALI TABIIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA IQTISODIY FAOLIYATNING ATROF-MUHITGA SALBIY TA'SIRINI KAMAYTIRISH	520
Xo'janova Gulshoda Otamurodovna	
QISHLOQ JOYLARDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL YO'NALISHLARI	526
Dilafuz Taylakova	
KORXONALARDA EKOLOGIK INVESTITSION LOYIHALARNING SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI TAHLILI.....	532
Ulashov Aliboy Rashid o'g'li	
YURTIMIZDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BANK VA MOLIYAVIY TIZIMLAR UCHUN YANGI IMKONIYATLAR TAHLILI HAMDA KELGUSIDAGI ISTIQBOLLARI	538
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, Alarov Asilbek Oybek o'g'li	
SANOAT KORXONALARINING EKOLOGIK BARQARORLIGI VA EKOLOGIK IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH MASALALARI.....	545
O'rinov Diyor, Xolliyev Sh.B.	

YASHIL IQTISODOYOT VA UNDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR.....	549
Erminov Elbek Erkin o'gli, Yaxshiqulova Moxinur Toxir qizi	
XIZMATLAR SOHASIDA KADRLARNING TUTGAN O'RNI	553
Turayeva Nargiza Rustamovna	
IQTISODIYOTDA TARKIBIY O'ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	557
G.P.Erkayeva, N.H.Qo'ziboyeva	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHNING AHAMIYATI VA O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH STRATEGIYASI	560
Samadova Jasmina Sherali qizi, Sh. Xolliyev	
"YASHIL" ENERGETIKA VA "YASHIL" IQTISODIYOT.....	564
Qarshiyeva Dilsora Ismoil qizi, Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
MAMLAKAT BUDJETINING SHAKLLANISHI VA DAROMADLAR TAQSIMOTINING IQTISODIYOTDAGI ROLI	569
Ashirqulova Sevinch Sarvar qizi, Sh. Xolliyev	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOT VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	574
Urozoova Shahlo Hasan qizi, Rahmonova Tillaoy Malik qizi	
"YASHIL" IQTISODIYOT INNOVATSION RIVOJLANISHINING KO'RSATGICHLARI.....	579
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, Usmonov Murodjon Dusmurot o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION FAOLIYATNI TARTIBGA SOLISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	583
Mirzayev Qulmamat Djonuzoqovich, Mirzayev Azzamjon Jonuzokovich, Eshquvvatova Nodira Abdullayevna	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA IQTISODIY RESURLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	588
Mirzayev Qulmamat Djonuzoqovich, Eshquvvatova Nodira Abdullayevna	
СТРАТЕГИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАНА: РОЛЬ ИННОВАЦИЙ И ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА В ЭПОХУ НООНОМИКИ.....	593
Чекулаева Кристина	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОБЕСПЕЧЕНИЮ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ПРИ ПЕРЕХОДЕ К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	599
Чекулаева Кристина	
YASHIL IQTISODIYOT – MAMLAKAT TARAQQIYOTINING ASOSIY OMILI.....	605
Oybek Hamdamov, Qosimov Jahongir	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INSON KAPITALI SIFATINI OSHIRISHDA TA'LIMNING AHAMIYATI	608
M.Ostanova, Ro'ziyev Ramshid	
MODERN LEGAL BASIS FOR THE EFFICIENT USE OF FINANCIAL RESOURCES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN OUR COUNTRY	613
Ismoilova Gulrux, Khayriddinov Shukhrat Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA TABIIY - IQTISODIY MANBAALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING IQTISODIY MEXANIZMI	617
Mavlonov Shaxzod Shahobiddin o'g'li, Mavlonova Surayyo Xasan qizi	
YANGI O'ZBEKISTONDA SOHALARNI RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI	621
Gulrux Arslon qizi Ismoilova, Shuxrat Xayriddinov Botirovich	
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini bozorga yetkazishda transport xarajatlarini optimallashtirish yo'llari	625
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Ziyorat turizmi obyektlaridan foydalanishda "Halol" standartlar bo'yicha baholash.....	629
Zaripov Toxirjon Yusufboy o'g'li	
O'zbekiston sug'urta bozori infratuzilmasini takomillashtirish.....	633
Abdurazaqov Jasur Abdunasimovich	
Barqaror iqtisodiy o'sishni taminlashda davlat budjetining ahamiyatini oshirish yo'llari.....	637
Sheraliyev Nurbek Jumanazarovich	

TIJORAT BANKLARIDA KREDITLASH JARAYONI VA KREDITLASH AMALIYOTI TAHLILI	640
Sultonova Sevara Faxriddinova	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARI MISOLIDA MILLIY MOLIYA BOZORINING SHAKLLANISHI VA BARQAROR RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	643
Samadov Temur Oybek o'g'li	
AN'ANAVIY KURASH VA DYUZDO: TEXNIK VA FALSAFIY JIHATDAN TAQQOSLAMA TAHLIL	647
Tangriyev Abdullo Tovashovich	
DIGITAL SECURITY AND CYBER THREAT FACTORS IN THE TOURISM INDUSTRY	650
Olimov Davron Olimovich	
JAHON SAVDO TASHKILOTI SIYOSATINING RIVOJLANAYOTGAN DAVLATLAR IQTISODIYOTIGA TA'SIRI	653
Jalolov Umidjon Xudoyberdi o'g'li, Yegamberdiyev Shuxrat Satimbayevich	
РАЗВИТИЕ СИСТЕМЫ ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ В КОНТЕКСТЕ УКРЕПЛЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УЗБЕКИСТАНА	657
Турсунбоева Нилуфар Отабековна	
QISHLOQ XO'JALIGIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI: O'ZBEKISTON TAJRIBASI	659
Faxriddinov Bahriddin	
AGROLOGISTIKA TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISHNING AGROEKSPORT SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	663
Faxriddinov Bahriddin	
MINTAQAVIY IQTISODIY SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISHDA INSON KAPITALI VA IJTIMOY SALOHIYATNING O'RNI	667
Zoirov G'olibjon Toshtemir o'g'li	
XORIJIY INVESTITSİYALARINING O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TA'SIRI	670
Srajjidinova Nodira Shavkatovna	
STRESS-TESTLASH AMALIYOTI VA UNING TIJORAT BANKLARI BARQARORLIGINI MUSTAHKAMLASHDAGI ROLI	675
Abdusalomov Olimjon Eshmirzayevich	
MAMLAKATIMIZDATURIZM SOHASIGA INVESTITSİYALAR KIRITILISH HOLATI VA SOHADAGI O'ZGARISH TENDENSIYALARI	679
Salomov Farrux Komil o'g'li, Hasanova Parvina	
"AKADEMIK KO'NIKMA VA KASBIY KOMPETENSIYA" FANIDA MUSTAQIL TA'LIMNING PEDAGOGIK MODELLARI: ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAHLIL VA TAKLIFLAR	683
Doniyorova Gulnoza Anvar qizi	
TA'LIM TIZIMINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISH ORQALI INSON KAPITALINI MUSTAHKAMLASH	688
Oripova Madinabonu Mansur qizi	
REKLAMADA RANG VA PSIXOLOGIYA	691
Muxtorxonova Ozoda Axror qizi	
GO'SHT VA SUT ISHLAB CHIQRISHNI RIVOJLANITIRISH YO'NALISHLARI	694
Qurbonov Alisher Boboqulovich, Abdullaev Jasur Jabborovich	
CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR INVENTORY AUDIT AND CONTROL	699
Nigora Alimkhanova	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ: ВОЗМОЖНОСТИ ПЕРСОНАЛИЗАЦИИ, ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ	703
Камалова Малика Низамовна, Очилов Акрам Одилович	
TOVAR-MODDIY ZAXIRALAR AUDITINI BAHOLASHDA TAHLILY USULLARNING AHAMIYATI	708
Alimxanova Nigora Alimxanovna	
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ И УСЛОВИЯ ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ: АНАЛИЗ МЕЖДУНАРОДНОГО ОПЫТА И ИХ ТРАНСФОРМАЦИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	712
Хусайнов Равшан Рахимович	

TRANSFORMATION OF ORGANIZATIONAL CULTURE IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION: MODERN APPROACHES AND CHALLENGES.....	717
Yuldasheva Makhliyo Bakhtiyar qizi	
QISHLOQ HUDUDLARI IJTIMOIIY INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH BO‘YICHA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBALARI VA O‘ZBEKISTON SHAROITIDA ULARNING SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	723
M.Yu.Alimova, Rustamova Gavhar Baxtiyarovna	
HR-MENEJMENT SIFATINING TEKSTIL KORXONALARIDA MEHNAT UNUMDORLIGI VA IQTISODIY O‘SISHGA TA’SIRI.....	726
Yormatov Ilmidin Toshmatovich, Ochilov Akram Odilovich	
TURIZM SOHASIDA GLOBAL IMKONIYATLAR VA RAQAMLI HAMKORLIK.....	731
Salomov Farrux Komil o‘g‘li	
AUDIT NATIJALARINING SOLIQ TEKSHIRUVLARIGA TA’SIRI	736
Bakirov Norbek Norquchqor o‘g‘li	
OPTIMIZING GRADUATE ENROLLMENT MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	741
Tilakov Sherzod Akbarovich	
FACTORS OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF PRIVATE BUSINESS ENTITIES AND PRINCIPLES ENSURING THEIR SUSTAINABLE OPERATION.....	745
Ochilov Akram Odilovich, Alimova Munisa Yulchiyevna	
QASHQADARYO VILOYATI SANOAT AGLOMERATSIYA KLASSTERINI STRATEGIK REJALASHTIRISH VA OPTIMAL JOYLASHTIRISH	750
Ochilov Akram Odilovich, Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
ZAMONAVIY BOZOR MUNOSABATLARI SHAROITIDA MEHNATGA LAYOQATLI YOSHDAN KATTA AHOLIGA XIZMAT KO‘RSATISHNI RIVOJLANTIRISH.....	759
Ochilova Nargiza Akramovna	
“AGLOMERATSIYA IQTISODIYOTLARI VA KICHIK SANOAT ZONALARI SAMARADORLIGI”	762
Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
“A NEW METHODOLOGY FOR DEVELOPING GREEN TOURISM EXPORTS USING DIGITAL TECHNOLOGIES”	766
Kurbonova Malika Ahmad qizi	
O‘ZBEKISTON QISHLOQ XO‘JALIGI TARMOG‘IDA SUG‘ORISH TIZIMLARIDAN FOYDALANISH VA UNI TAKOMILLASHTIRISH.....	770
Xolliyev Sh.B.	
EKOLOGIK TURIZM RIVOJIDA UY MEHMONXONALAR TIZIMI VA YASHIL MEHMONXONA KONSEPSIYASINING IQTISODIY ASOSLARI	773
Abdushukurova Sevinch, Sh.Xolliyev	
ЦИФРОВЫЕ ПЛАТФОРМЫ И ИХ ЗНАЧЕНИЕ В ПОСТРОЕНИИ СИЛЬНОГО БРЕНДА	777
Феруза Темирова Сагдуллаевна	
SMALL BUSINESS FINANCIAL STABILITY: REGIONAL ANALYSIS	781
Muxayyo Dustova	
ЦЕНООБРАЗОВАНИЕ В ТУРИЗМЕ: КАК МАРКЕТИНГ ПОМОГАЕТ НАЙТИ БАЛАНС МЕЖДУ ПРИБЫЛЬЮ И СПРОСОМ.....	786
Наргиза Муродова Уткировна	
OLIY TA'LIM VA ISHLAB CHIQARISH KORXONALARI INTEGRATSIYASI ASOSIDA YUQORI MALAKALI KADRLAR TAYYORLASHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	791
Shapopov Temirmalik Rustam o‘g‘li	
THE IMPACT OF LOGISTICS AND TRANSPORT INFRASTRUCTURE ON FRUIT AND VEGETABLE EXPORT GROWTH	796
Muxayyo Dustova	
МОБИЛЬНЫЕ ПРИЛОЖЕНИЯ И ЦИФРОВЫЕ ПЛАТФОРМЫ КАК МАРКЕТИНГОВЫЕ КАНАЛЫ В ТУРИЗМЕ.....	800
Наргиза Муродова Уткировна	

EKOLOGIK XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA EKOPOLISIYA ORGANINING HUQUQIY VA INSTITUTIONAL ASOSLARI	804
Nosirov Ilhom Abbasovich, Ochilov Akram Odilovich	
BRENDLASHNING MILLIY DARAJADAGI TALQINI VA TURIZMGA TA'SIRI	810
Sunnatova Sevara Sirojiddin qizi, Ro'ziboyeva Kamola Jahongir qizi, Qosimov Jahongir Ro'ziboyevich	
"QISHLOQ XO'JALIGIDA YASHIL TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI"	815
Xusainov Oybek Djabbarovich	

BRENDLASHNING MILLIY DARAJADAGI TALQINI VA TURIZMGA TA'SIRI

Sunnatova Sevara Sirojiddin qizi

magistrant, Qarshi davlat universiteti

Ro'ziboyeva Kamola Jahongir qizi

TATU talabasi

Ilmiy rahbar:

Qosimov Jahongir Ro'ziboyevich

Qarshi davlat universiteti, PhD, dotsent

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy globallashuv sharoitida milliy brend tushunchasining nazariy asoslari, uning shakllanish omillari hamda xalqaro ilmiy adabiyotlarda berilgan ta'riflari tahlil qilinadi. Maqolada gastronomik turizmning milliy imijni shakllantirishdagi o'rni o'rganilgan. Shuningdek, xorijiy davlatlar tajribasi asosida muvaffaqiyatli milliy brend siyosatining o'ziga xos xususiyatlari yoritilgan.

Kalit so'zlar: imij, milliy brend, hududiy resurslar, logotip, zamonaviy sayyohlar, turizm, investitsiya, geosiyosat, gastronomik turizm.

Abstract: This article analyzes the theoretical foundations of the concept of a national brand in the context of modern globalization, the factors influencing its formation, and definitions provided in international academic literature. The role of gastronomic tourism in shaping national image is examined. The article also highlights the distinctive features of successful national branding policies based on the experience of foreign countries.

Key words: image, national brand, territorial resources, logo, modern tourists, tourism, investment, geopolitics, gastronomic tourism.

Аннотация: В статье анализируются теоретические основы понятия национального бренда в условиях современной глобализации, факторы его формирования, а также определения, представленные в международной научной литературе. Изучается роль гастрономического туризма в формировании национального имиджа. Кроме того, рассматриваются особенности успешной политики национального брендинга на основе зарубежного опыта.

Ключевые слова: имидж, национальный бренд, территориальные ресурсы, логотип, современные туристы, туризм, инвестиции, геополитика, гастрономический туризм.

KIRISH

Bugungi globallashuv dunyosida davlatlar o'rtasidagi iqtisodiy, siyosiy, madaniy va ijtimoiy sohalardagi aloqalar yanada chuqurlashmoqda. Bunday sharoitda har bir mamlakat o'zining ijobiy imijini yaratish, xalqaro maydonda tanilish va raqobatbardosh bo'lish maqsadida o'z milliy brendini shakllantirishga intilmoqda. Milliy brend — bu mamlakatning tashqi dunyodagi qiyofasi, uning madaniyati, qadriyatlari, turizmi, mahsulotlari va umuman, xalqaro obro'sining jamlanmasidir. Globallashuv iqtisodiy va kommunikatsion chegara to'siqlarini yo'q qilgan bir paytda, davlatlar o'rtasidagi raqobat faqat mahsulot va xizmatlar sohasida emas, balki brendlar orqali ham yuzaga kelmoqda. Shu sababli, zamonaviy milliy brend konsepsiyasi nafaqat marketing strategiyasi sifatida, balki davlat imijini mustahkamlovchi geosiyosiy va madaniy vosita sifatida ham namoyon bo'lmoqda. Bunda xorijiy investorlar, sayyohlar va iste'molchilarning e'tiborini tortishda kuchli milliy brend hal qiluvchi omil hisoblanadi.

Dunyo tajribasi shuni ko'rsatmoqdaki, bugungi kunda turizm sohasi milliy brendni shakllantirishda eng samarali yo'nalish bo'lib xizmat qiladi. Xususan, gastronomik turizm orqali mahalliy madaniyat, an'analar va milliy o'ziga xoslik xorijiy mehmonlarga taqdim etiladi. Shu nuqtayi nazardan, milliy brend va turizmning o'zaro aloqadorligi bugungi kunda dolzarb ilmiy-amaliy masalalardan biriga aylangan. Turizm nafaqat iqtisodiy foyda keltiruvchi soha, balki mamlakatning xalqaro maydondagi ijobiy imijini shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi. Turizm orqali xorijiy mehmonlar mamlakatning madaniyati, tarixi, an'analari, urf-odatlar va mehmondo'stligini

bevosita kuzatish, tahlil qilish va o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa, o'z navbatida, mamlakat haqidagi tasavvurlarni shakllantiradi va mustahkamlaydi.

Yurtimizda milliy brendni rivojlantirish borasida keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, turizmning barcha yo'nalishlarida zamonaviy infratuzilmani shakllantirish, xorijiy sayyohlar uchun qulay va xavfsiz muhit yaratish, sohada ilg'or texnologiyalar va raqamli yechimlardan keng foydalanish ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida belgilanmoqda. Shuningdek, ekologik barqarorlik tamoyillariga rioya etgan holda turistik xizmatlarni taklif etish hamda mavjud milliy brendlarni takomillashtirish bo'yicha aniq chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Xususan, milliylikimizni aks ettiruvchi mahsulotlar, an'anaviy hunarmandchilik buyumlari, milliy taomlar va madaniy qadriyatlarni xalqaro miqyosda tanitish va ularni raqobatbardosh brend darajasiga yetkazish davlat siyosatining muhim yo'nalishiga aylangan.

Biz yuqorida aytib o'tgan istiqbolli rejalarni amalga oshirish uchun Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev tomonidan bir qator zaruriy qaror va strategiyalar ishlab chiqilib, unda amalga oshirilishi lozim bo'lgan muhim vazifalar belgilab berilgan. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi farmonida turizm sohasini rivojlantirish ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida belgilangan. Shuningdek, 2018-yil 6-fevraldagi PQ-3509-sonli qarorda kirish turizmini rivojlantirish chora-tadbirlari ko'zda tutilgan. "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida"gi Prezident farmonining 58-maqсадida O'zbekistonda tashqi va ichki turizmni rivojlantirish uchun keng sharoitlar yaratish orqali sayyohlar sonini oshirish vazifasi qo'yilgan. Hozirda strategiyada belgilangan vazifalarni o'z vaqtida va to'liq ravishda amalga oshirish maqsadida turizmni rivojlantirish bo'yicha amaliy chora-tadbirlar olib borilmoqda.

Ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi — milliy brend tushunchasining nazariy asoslarini o'rganish, uning turizm, xususan, gastronomik turizm bilan aloqadorligini tahlil qilish va O'zbekiston misolida milliy brendni shakllantirishda turizmning strategik rolini aniqlashdir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Brend (ing. brand) so'zi dastlab mahsulot yoki xizmatni boshqa raqobatchilardan ajratib turuvchi nom, belgi, dizayn yoki simvol sifatida tushunilgan. U marketing nazariyasida mijozlar ongida muayyan mahsulot yoki xizmatga nisbatan paydo bo'ladigan tuyg'u, ishonch va obrazlar yig'indisi sifatida izohlanadi. Brend bu — nafaqat tashqi ko'rinish, balki mijoz yoki iste'molchi ongida shakllangan kompleks tushunchadir. U kompaniya yoki mahsulot haqidagi umumiy tasavvur, tajriba va emotsiyalarning yig'indisidir.

Milliy brend esa bu tushunchaning kengaytirilgan shakli bo'lib, u butun mamlakatga nisbatan shakllantirilgan ijobiy imij, ishonch va qiziqishlar majmuasini anglatadi. Brend nafaqat tashqi ifoda (logotip, shior), balki mijozlar yoki tashrif buyuruvchilar (turistlar) ongida vujudga kelgan hissiy obrazdir. Bu obraz esa, ayniqsa milliy darajada, xalqning madaniyati, qadriyatlari, xizmat sifati, tarixiy obidalar, tabiiy manzaralar, milliy taomlar va boshqa omillar orqali shakllanadi. Shu bois, brend yaratishda asosiy maqsad — insonlar ongida barqaror, ijobiy va ishonchli taassurot qoldirish bo'lib, milliy brendni yaratishda bu yondashuv yanada kengroq, tizimli va xalqaro miqyosda olib borilishi talab etiladi¹.

Milliy brend tushunchasi turli olimlar tomonidan turlicha yondashuvlarda talqin qilingan bo'lib, bu mazmunli farqlar milliy brend konsepsiyasining ko'p qirrali va murakkab ijtimoiy hodisa ekanini ko'rsatadi. Simon Anholt (1996) ushbu atamani ilk bor fanga kiritib, uni mamlakatning xalqaro maydondagi qiyofasi sifatida talqin qiladi. Uning "raqobatbardosh identitet" (competitive identity) konsepsiyasi shundan dalolat beradiki, milliy brend shunchaki tashqi reklama emas, balki mamlakat siyosati, iqtisodiy modeli, madaniy qadriyatlari va fuqarolik jamiyatining holati bilan uzviy bog'liqdir².

Dinnie Anholt (2008) yondashuvini rivojlantirib, milliy brendni kompleks strategiyalar yig'indisi deb baholaydi. U brendni yaratishda nafaqat siyosat, balki madaniyat, sport, media va turizmning o'rnini alohida ajratadi. Bu yondashuv milliy brend shakllanishi ko'p tarmoqli jarayon ekanini tasdiqlaydi. Ayniqsa, turizm sohasining milliy brenddagi roli, ko'plab tadqiqotlarda asosiy omil sifatida e'tirof etilgan³. Masalan, Kotler, Haider va Gertner (1993) milliy brendni shakllantirishda sayyohlarning mamlakat haqidagi dastlabki taassurotini hal qiluvchi omil sifatida baholaydi. Ularga ko'ra, turizm brend obrazini shakllantirishda strategik vosita hisoblanadi. Hudson va Ritchie (2006)⁴ esa yirik xalqaro sport tadbirlari — masalan, Olimpiada yoki Jahon chempionatlarining brend qiyofaga bo'lgan ta'sirini tahlil qiladi. Ularning tadqiqoti brendni shakllantirishda tajriba va emotsional hissiyotlarning ahamiyatini ochib beradi⁵.

1 <https://uz.wikipedia.org/wiki/Brend>

2 Dinnie, Keith. Nation Branding. Нидерланды, Taylor & Francis, 2010. (15-65-96-betlar)

3 Dinnie, Keith. Nation Branding: Concepts, Issues, Practice. Великобритания, Taylor & Francis, 2015.

4 Hudson, Simon, and Hudson, Louise. Customer Service for Hospitality and Tourism. Великобритания, Goodfellow Publishers, Limited, 2013.

5 <https://www.everand.com/book/225916612/Marketing-Places>

So'nggi yillarda gastronomik turizm ham milliy brend nazariyasida muhim o'rin egallay boshladi. Hjalager va Richards (2002) milliy oshxonani turistlar uchun madaniy tajriba deb e'tirof etadi. Ularning yondashuvi taomlar orqali milliy o'zlikni xalqaro maydonda targ'ib qilish imkoniyatini asoslaydi.⁶ Ellis va boshqalar (2018) esa zamonaviy sayyohlar aynan an'anaviy taomlar orqali madaniyatni his qilishga intilishini, bu esa brend yaratishda yangi yo'nalish – gastronomik identitet tushunchasini ilgari surayotganini ko'rsatadi.⁷

Umuman olganda, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, milliy brend – bu oddiy logotip yoki reklama kampaniyasi emas, balki madaniy, iqtisodiy, siyosiy va turistik elementlarni birlashtiruvchi murakkab strategik tizimdir. Turizm esa bu tizimda vizual, hissiy va tajribaviy ta'sir orqali muhim o'rin egallaydi. Xususan, gastronomik turizm so'nggi yillarda milliy identitetni ko'rgazmali va jozibali tarzda namoyon qilish vositasi sifatida e'tirof etilmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu ilmiy maqolada milliy brend tushunchasining mazmun-mohiyatini ochib berish, uning shakllanish omillari va rivojlanish bosqichlarini tahlil qilish orqali milliy brend va turizm o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ilmiy asosda yoritish maqsad qilingan. Shu bois tadqiqotning metodologik asosini quyidagi yondashuvlar tashkil etadi:

1. Nazariy tahlil usuli: Milliy brendga oid ilmiy qarashlar, G. Hankinson, S. Anholt, M. Olins, F. Kotler kabi olimlarning milliy imij va brend nazariyasiga oid asarlari tahlil qilindi. Ularning yondashuvlari asosida milliy brendni tarkibiy elementlarga ajratish, milliy qadriyatlar va tarixiy meros bilan bog'liqligi o'rganildi.

2. Tarixiy yondashuv: Milliy brend tushunchasining tarixiy shakllanishi, XIX–XX-asrlardagi davlat imiji bilan bog'liq konsepsiyalar, mustaqillikdan keyingi O'zbekiston brendining shakllanish jarayoni bosqichma-bosqich davrlar kesimida ko'rib chiqildi.

3. Me'yoriy-huquqiy tahlil: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qaror va farmonlari, 2017–2021-yillarga mo'ljallangan "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi farmon, "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Taraqqiyot strategiyasi", shuningdek 2018-yil 6-fevraldagi PQ-3509-son qaror, "O'zbekiston – 2030" strategiyasi hamda "Milliy brend va turizm sohasini rivojlantirish konsepsiyasi" asosiy me'yoriy manbalar sifatida tahlil qilindi.

4. Tahliliy-solishtirma metod: Turli davlatlarning milliy brend strategiyalari bilan O'zbekiston tajribasi qiyosiy va statistik tahlil qilinib, umumiy va farqli jihatlar aniqlanishi ko'zda tutilgan.

TAHLILVA NATIJALAR

Bizga ma'lumki, mustaqillik yillaridan oldin O'zbekistonning milliy brendi mavjud bo'lmagan. Sovet Ittifoqi tarkibida bo'lgan davrda O'zbekiston o'zining alohida brendini yaratish imkoniyatiga ega emas edi. O'zbekistonning xalqaro maydondagi imiji asosan Sovet Ittifoqi orqali shakllangan bo'lib, u mamlakatning madaniy, iqtisodiy va siyosiy xususiyatlarini to'liq aks ettirmagan. Barcha markaziy iqtisodiy va siyosiy qarorlar Moskva tomonidan qabul qilinganligi sababli O'zbekiston mustaqil imijga ega bo'la olmagan. Natijada milliy brendni rivojlantirish uchun zarur bo'lgan madaniy diplomatiya, xalqaro aloqalar va mustaqil iqtisodiy siyosat yuritish imkoniyati mavjud bo'lmagan.

Mustaqillikdan so'ng O'zbekiston o'z milliy brendini yaratish jarayoniga kirishdi. Bu jarayon davlatning o'ziga xos iqtisodiy va madaniy resurslarini, milliy qadriyatlarini, tarixiy merosini xalqaro miqyosda targ'ib etishdan iborat bo'ldi. O'zbekistonning milliy brend yaratishga bo'lgan ehtiyoji mustaqillikning dastlabki yillaridanoq ortib bordi, chunki davlat o'zining xalqaro obro'sini oshirish, iqtisodiy o'sish va ijtimoiy rivojlanishdagi yutuqlarini namoyish etishga intildi. Milliy brendning shakllanishi nafaqat mamlakatning tashqi qiyofasini, balki ichki ijtimoiy-iqtisodiy tizimning ham tubdan o'zgarishini talab etdi.

1990-yillardan boshlab O'zbekistonning iqtisodiy va madaniy aloqalarini rivojlantirishda turizm, investitsiya, sport va madaniyat sohalarda faol choralar ko'rilgan. O'zbekistonning xalqaro maydondagi brendi asta-sekin shakllanib bordi.

1991-yilda, ya'ni O'zbekiston mustaqillikka erishgan davrda, mamlakatning milliy brendi xalqaro miqyosda sezilarli darajada ko'rinishga ega emas edi. Sovet Ittifoqidan meros qolgan iqtisodiy va siyosiy tizim mamlakatning mustahkam xalqaro imijini yaratishga to'sqinlik qilgan. Biroq mustaqillikdan keyin milliy brendni shakllantirish jarayoni boshlandi va tashqi siyosiy hamda iqtisodiy aloqalar kengaya boshladi.

2000-yillarga kelib O'zbekistonning xalqaro maydondagi imiji asta-sekin yaxshilandi. Bu davrda sanoat va agrar sohalarda o'zgarishlar ro'y berdi, turizm, madaniyat va sport yo'nalishlarida xalqaro maydonga chiqish

6 https://www.researchgate.net/publication/322925141_Tourism_and_Gastronomy

7 Ellis, A., Park, E., Kim, S., & Yeoman, I. (2018). *What is food tourism?*. Tourism Management

kuchaydi. 2005-yilgi Andijon voqealari milliy imijga salbiy ta'sir ko'rsatgan bo'lsa-da, keyingi yillarda imijni yaxshilash bo'yicha islohotlar davom ettirildi.

2016-yildan so'ng Prezident Shavkat Mirziyoyev tomonidan amalga oshirilgan tashqi siyosatdagi ochiqlik, iqtisodiy liberallashtirish va qo'shni davlatlar bilan munosabatlarni yaxshilash siyosati O'zbekistonning xalqaro brendini sezilarli darajada mustahkamladi. Turizmning jadal rivojlanishi, viza rejimining yengillashuvi, "Uzbekistan" brendining jahon bozorida keng targ'ib qilinishi mamlakatning global tanilishiga xizmat qildi.

O'zbekistonning "Nation Brands" reytingidagi o'rni ham dinamik o'sishni ko'rsatadi:

- 2019-yilda — 70-o'rin,
- 2020-yilda — 61-o'rin,
- 2025-yilda — 55-o'rin.

Bu ko'rsatkichlar mamlakatning so'nggi yillarda olib borayotgan tizimli islohotlari va global maydondagi faolligi natijasidir.

1-jadval. O'zbekistonning so'nggi 5 yillikdagi (2020–2025) xalqaro reytingdagi o'rni va brend qiymatining o'zgarishi statistikasi

Yillar	Milliy brend reytingi	O'zbekistonning global reytingi	Qiziqish o'sishi foizda
2021-2020	62-o'rin	61-o'rin	-
2022-2021	62-o'rin	62-o'rin	+9
2023-2022	57-o'rin	62-o'rin	+2
2024-2023	57-o'rin	57-o'rin	+2
2025-2024	55-o'rin	55-o'rin	+2 ⁸

O'zbekistonning milliy brendi ko'proq turizm, madaniyat, tarix va iqtisodiy islohotlar orqali kuchaymoqda. Mamlakat turizm sohasida yirik islohotlar amalga oshirib, xorijiy turistlar sonini oshirishga erishdi. O'zbekiston 2020-yilda turizm sohasida 2,7 million xorijiy turistni qabul qildi, bu esa mamlakat brendining xalqaro maydondagi ahamiyatini ko'rsatadi. Yurtimizda 2020-yildan boshlab turizmni rivojlantirishga qaratilgan dasturlar amalga oshirilmoqda. Bu O'zbekistonning milliy brendini yangi bosqichga ko'tarish uchun muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

2023-yilda O'zbekiston turizm sohasida sezilarli o'sishga erishdi. Statistika agentligi ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yil davomida mamlakatga 6,6 million nafar xorijiy sayyoh tashrif buyurdi, bu 2022-yilga nisbatan 26,6 foizga ko'p. Sayyohlarning kelgan mamlakatlari bo'yicha taqsimoti ham sezilarli dinamikani ko'rsatadi.

Xususan, qo'shni davlatlardan o'tgan yili jami 4 364,8 ming nafar turist tashrif buyurdi va bu 2022-yilga nisbatan 283 foizga ko'pdir. Shuningdek, qolgan Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi davlatlaridan 606,4 ming nafar (2022-yilga nisbatan 291 foizga ko'p), uzoq xorij mamlakatlaridan esa 261,6 ming nafar (2022-yilga nisbatan 198 foizga ortiq) turist yurtimizga tashrif buyurdi.

Shuni alohida ta'kidlash kerakki, 2023-yilda mamlakatimizga kelgan turistlarning 49,6 foizini 31 yoshdan 55 yoshgacha bo'lgan shaxslar tashkil qilgan. Shuningdek, xorijlik turistlarning 723,3 ming nafari — 18 yoshgacha bo'lganlar, 846,5 ming nafari — 19 yoshdan 30 yoshgacha bo'lganlar, 1 069,6 ming nafari esa 50 yoshdan oshgan shaxslardir⁹.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi tahlillardan kelib chiqib, milliy brend nafaqat mamlakatning tashqi qiyofasini belgilovchi vosita, balki uning iqtisodiy, madaniy va turistik salohiyatini yuksaltiruvchi muhim strategik omil ekanini ko'rish mumkin. Ayniqsa, turizm sohasi, xususan gastronomik turizm milliy brendni shakllantirishda beqiyos ahamiyat kasb etadi. An'anaviy taomlar, hududiy o'ziga xosliklar va milliy madaniyat xorijiy sayyohlar orqali dunyoga namoyon qilinib, O'zbekistonning ijobiy xalqaro imijini yaratishga xizmat qiladi.

O'zbekiston tajribasi shuni ko'rsatadiki, milliy brend siyosatini samarali olib borish uchun davlat tomonidan huquqiy-me'yoriy asoslar, infratuzilma rivoji va xalqaro targ'ibot ishlariga ustuvor ahamiyat berilmoqda. O'tgan yillarda amalga oshirilgan islohotlar natijasida mamlakatning global reytinglardagi o'rni sezilarli darajada yaxshilangan, shuningdek, xorijiy sayyohlar soni ortib bormoqda. Bu esa milliy brend siyosatining amaliy samarasidir.

Kelgusida milliy brendni yanada kuchaytirish uchun quyidagi yo'nalishlarda ishlarni jadallashtirish maqsadga muvofiq:

⁸ <https://brandirectory.com/reports/nation-brands>

⁹ <https://uzbekistan.travel/uz/sayyohlarning-kelishi>

1. Gastronomik turizmga ixtisoslashgan hududiy brendlar yaratish;
 2. Milliy taomlarni xalqaro darajada sertifikatlashtirish va targ'ib etish;
 3. Xorijda O'zbekistonning turistik salohiyatini aks ettiruvchi doimiy ko'rgazmalar va festival dasturlarini tashkil etish;
 4. Mahalliy aholining brend siyosatidagi ishtirokini oshirish, ayniqsa yoshlar va tadbirkorlarni jalb etish.
- Shunday qilib, turizm, ayniqsa gastronomik yo'nalish, O'zbekistonning barqaror milliy brendini yaratishda strategik ahamiyatga ega. Ushbu sohadagi innovatsion yondashuvlar va xalqaro tajriba asosida ishlab chiqilgan siyosatlar mamlakatning xalqaro miqyosda tan olinishiga zamin yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOT RO'YXATI

1. Aliyeva M.T., Jamolov J.J. Turistik mahsulotlar marketingi. Toshkent: "Iqtisodiyot", 2019.
2. Kaxarov Jasur Abulkosimovich. O'zbekistonda gastronomik turizmni tashkil qilish va rivojlantirish yo'llari. Samarqand, 2024.
3. Sultonov Beknazar Abduhalilovich. O'zbekistonda gastronomik turizmni rivojlantirish masalalari. Samarqand, 2024.
4. Dinnie, Keith. Nation Branding. Нидерланды: Taylor & Francis, 2010. (15, 65, 96-betlar).
5. Dinnie, Keith. Nation Branding: Concepts, Issues, Practice. Великобритания: Taylor & Francis, 2015.
6. Ellis, A., Park, E., Kim, S., & Yeoman, I. (2018). What is food tourism? Tourism Management.
7. Hudson, Simon, & Hudson, Louise. Customer Service for Hospitality and Tourism. Великобритания: Goodfellow Publishers Limited, 2013.
8. https://www.researchgate.net/publication/322925141_Tourism_and_Gastronomy
9. <http://lex.uz/ru/docs/-6600413> — "O'zbekiston — 2030" strategiyasi to'g'risida
10. <https://uz.wikipedia.org/wiki/Brend>
11. <https://www.everand.com/book/225916612/Marketing-Places>
12. <https://brandirectory.com/reports/nation-brands>
13. <https://uzbekistan.travel/uz/sayyohlarning-kelishi>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. aprel. № 3. navbatdan tashqari son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>